

Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN

Eindrapportage Jaarplan Streekbeheer Meppel 2022

Investeren in bewoners- en vrijwilligersnetwerk

Gebiedsplannen, Stimuleringsregeling en Regeling Agrarisch Landschapsbeheer

In het voorjaar van 2022 kwam een einde aan Coronacrisis. De meeste groepen zijn in de Corona-periode actief gebleven en hebben redelijk wat werkzaamheden uitgevoerd. Alleen de scholen waren niet of veel minder actief. Dit liep door tot de eerste helft van 2022. De rest van het netwerk is vanaf het begin van het jaar weer volop actief geweest in het groen.

Het team Streekbeheer van Landschapsbeheer Drenthe heeft de meeste groepen weer kunnen ondersteunen en faciliteren. In deze eindrapportage de uiteindelijke resultaten.

In 2022 is het vrijwilligers- en bewonersnetwerk met 39 groepen iets toegenomen, waarvan 7 groepen onder Groen stadsbeheer vallen. Daarnaast zijn 11 boeren actief in het onderhouden van een groot aantal landschapselementen in het kader van de Regeling Agrarisch landschapsbeheer (RAL), is het aantal deelnemers aan de Stimuleringsregeling Landschap en Biodiversiteit opgelopen naar ruim 77 en is ruim draagvlak voor het overlegorgaan kerngroep.

Een belangrijk onderdeel van Streekbeheer is een uitgebreid faciliteringspakket. Deze bestaat uit een ondersteuningsbudget voor plant- en zaaigoed, nestkasten ed., een uitleen mogelijkheid voor gereedschap, onkostenvergoeding voor het gebruik gemotoriseerd gereedschap, regeling voor boerenverenigingen (RAL), de Stimuleringsregeling Landschap en Biodiversiteit voor groepen grond- en erfeigenaren, de maaicarrousel en een cursus- en trainingsprogramma. Dit faciliteringspakket moet bewoners en vrijwilligers stimuleren het landschap van Meppel op een kwalitatief goede wijze en duurzaam te onderhouden en in te richten met een zo groot mogelijk betrokkenheid en draagvlak.

Inzaaien bloemrijke strook in boomgaard familie Thijn door Landschapsbrigade Meppel

Resultaten 2022:

Voor de prestatie van 2022 is in het jaarplan aangegeven dat 27 groepen worden ondersteund, exclusief Groen Stadsbeheer. Eind 2022 bestond het netwerk uit 32 groepen, waaronder 9 bewonersgroepen, 11 vrijwilligersgroepen, 10 scholen en 2 zorgboerderijen. Van de 32 groepen zijn er 28 actief geweest in 2022. Daarnaast zijn er nog in het kader van het project "Boerenlandvogels" 2 groepen actief met het beschermen van weide- en akkervogels, waaronder de groep Vliegvlug die ook binnen streekbeheer actief is met andere activiteiten in het groen.

Het aantal groepen dat valt onder Groen stadsbeheer zijn met 7 groepen met een groep toegenomen (Tuingroep Kruiskerk Meppel).

In totaal zijn er in 2022 683 vrijwilligers actief geweest in het landschap en hebben in totaal ongeveer 8444 uur gewerkt. In vergelijking met 2021 zijn de aantallen actieve vrijwilligers weer sterk toegenomen en de aantal gewerkte uren gestegen. Hier is duidelijk het einde van de Corona-periode zichtbaar. In het kader van weidevogelbescherming waren er 9 vrijwilligers actief en hebben zich in totaal 450 uur ingezet. Voor de resultaten m.b.t. de hoeveelheid landschapselementen waaraan gewerkt is door het netwerk zie bijlage 1.

Activiteiten netwerk Meppel:

1. Vogelwerkgroep Vliegvlug: Naast weidevogelbeheer ondersteuning allerlei activiteiten m.b.t. tot vogels. De groep heeft ook een landschapsploeg die actief is met bos en singelbeheer o.a. in Broekhuizen en rondom Schiphorst.
2. Bewonersgroep Broekhuizen: Groep heeft in 2022 o.a. gezamenlijk het gebiedsplan geactualiseerd. In 2022 vooral ingezet werving voor de Stimuleringsregeling Landschap en Biodiversiteit. Dit heeft weer enkele aanmeldingen opgeleverd en zijn inrichtingsplannen gemaakt voor erf en directe omgeving.
De boeren in de werkgroep zijn het aanspreekpunt voor de Regeling Agrarisch Landschapsbeheer (RAL).
3. Zorgboerderij De Broeklander: Zijn actief geweest met onderhoud aan singels en het verwijderen van opslag rondom een poel en handmatig schonen van de poel.
4. Zorgboerderij Erf van Van Boeien: Maken van nestkasten en insectenhoeven en actief met landschapsonderhoud rondom Broekhuizen.
5. Terra Meppel VO: Niet actief in 2022
6. Mackayschool Meppel: niet actief in de gemeente Meppel in 2022
7. OBS Commissaris Gaarlandt: Planvormingsfase i.v.m. vergroening schoolplein.
8. Scouting Meppel: actief op de Natuurwerkdag in het Ringpark met o.a. knotten en dunnen singel
9. Toermalijnschool: niet actief 2022
10. Groep "De houthakkers van Broekhuizen": aan de slag met landschapsonderhoud langs het Kuipersdijkje en bestrijding van Vogelkers in een bosje in Broekhuizen.

11. CSG Dingstede: met twee klassen (klas 2 Technasium en klas 2 VWO) actief geweest met het maken van een inrichtingsplan voor Engelgaarde. Hierbij was het doel om een belevingsroute voor kinderen te maken, waarin men leert over de planten en dieren die er voorkomen. Dit initiatief is in samenwerking met Stichting Egelgaarde.
12. Stad & Esch praktijkschool: Actief met monitoren van en nestkasten en onderhoud schoolplein.
13. Landschapsbrigade Meppel: Een groep van ongeveer 15-20 personen die wekelijks actief is met landschapsonderhoud in het buitengebied van Meppel en gecertificeerd is met de motorkettingzaag. In 2022 zijn er onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd op het terrein Engelgaarde en verschillende particuliere eigendommen in Broekhuizen. Hierbij is onder andere onderhoud gepleegd aan houtwallen en singels, dunnen bossingels, verwijderen Amerikaanse vogelkers, inplanten inheems bosplantsoen.

Landschapsbrigade actief op terrein Engelgaarde

14. Fruitboombrigade Meppel: aan het snoeien geweest bij 37 adressen en in totaal ruim 230 fruitbomen met name in Nijeveen en Broekhuizen. In 2022 is men zowel actief geweest met de wintersnoei als ook met zomersnoei.
15. IBBO Chalcedoon: Actief op het terrein van de familie Mous met verwijderen Amerikaanse Vogelkers en daarnaast ook kleinschalig onderhoud aan een bosrand en bossingel.
16. Vrijwilligersgroep Engelgaarde: allerlei onderhoudsactiviteiten in het park Engelgaarde, direct rondom de zwemplas. Er wordt onderhoud uitgevoerd aan de wandelpaden, struweel en rietkragen rondom de waterplas. Tijdens de Natuurwerkdag is er gesnoeid en met het materiaal takkenrillen gemaakt, ook bosplantsoen geplant. Daarnaast jaarlijks twee dagen actief in Schiphorst.

17. Bewonersgroep Stimuleringsregeling Meppel: 17 van de 77 leden van de groep zijn in 2022 met name in Nijeveen en Schiphorst actief geweest met het aanleggen en onderhouden van landschapselementen op het erf en daarbuiten.
In verband met Corona is het plantgoed in het voorjaar van 2022 niet centraal maar per adres afgeleverd.
18. Groep van der Woudenpark: Uitvoeren onderhoudswerkzaamheden in het Van der Woudenpark.
19. De Calvijnsschool: Onderhouden van groen schoolterrein en nestkasten.
20. Groep De Hospice: Ondersteund in planvorming en advisering, gezamenlijk met de Fruitboombrigade Meppel aan de slag geweest met het snoeien van Fruitbomen direct op het erf (directe omgeving) rondom de Hospice.
21. Bewonersgroep Kolderveen: Onderhoud fruitbomen, insectenhotel en bloemrijke Bermen

Maken insectenhotel tijdens NLDoet bewonersgroep Kolderveen

22. Imkervereniging Meppel: Ondersteuning bij activiteiten ter behoud van de bij.
23. Terra Meppel MBO: Actief met plaatsen, schoonmaken en monitoren van 60 nestkasten terrein familie Mous.
24. Dorpsbelangen Nijeveen: centraal aanspreekpunt Nijeveen e.o. i.v.m. Stimuleringsregeling, RAL en van der Wouden Park.
25. Natuurwerkgroep De Reest: Onderhouden van o.a. twee ijsvogelwandjes
26. Werkgroep De Wilde Narcis: Actief met het in beeld brengen van standplaatsen van de wilde narcis, beschermen van de groeiplaatsen en opbouwen van een bollenbank, met name in Nijeveen en omgeving.
27. KC De IJsvogel: Onderhouden van het groene schoolplein en ophangen van nestkasten.
28. Buurtvereniging Gorthoek Kolderveense Bovenboer: Afwachten toestemming uitvoer plan voor herstel van fruitbomenrij aan de Gorthoek en onderhoud fruitbomen in Kolderveense Bovenboer.

29. Groep De Ryge Nijeveen: actief met groen in de wijk De Ryge met name plantwerk.
30. IVN-groep "Natuur is 'n Feestje: Organiseren verschillende jeugdactiviteiten in het groen
31. Groep Stichting Engelgaarde: Actief met onderhoud aan ijsvogelwandjes langs de 'nieuw' aangelegde oude geul van de Wold Aa. Overkoepelende groep beheer en eigendom terrein Engelgaarde.
32. Natuurbeschermingswacht Meppel: Actief met onderhoud in het Reestdal.
33. Groep Weidevogelbescherming Havelte-Meppel-Ruinerwold: Actief met bescherming boerenlandvogels in de gemeente Meppel en daarbuiten.

Groen Stadsbeheer

1. Bewonersgroep Berggierslanden: Onderhoudswerkzaamheden bestaande uit snoeien van meerdere fruitbomen en planten van fruitbomen.
2. Bewonersgroep De Kluft: actief met onderhoud groenstrook, insectenhotel en planten van een beukenhaag.
3. Bewonersgroep Permacultuur: Actief met permacultuurtuin in het Noorderpark en een voedselbos met meerdere fruitbomen, bomenrij, knotbomen en bloemweide die met de maaicarrousel van Landschapsbeheer Drenthe ecologisch wordt beheerd. Ook zijn de vrijwilligers bezig met onderhoud aan de bosrand langs het open terrein.
4. Groep Nieuweveensche Landen: Onderhoud struweel, knotbomenrij, hagen en boomgaard en aanleg van een bosperceel.
5. Wijkplatform Oosterboer Ezinge: Onderhoud boomgaard, houtsingel, bloemrijk grasland, broeihoop en insectenhotel. Vanuit Landschapsbeheer Drenthe wordt hier met de maaicarrousel ecologisch gemaaid met vingerbalk. De vrijwilligers voeren hierbij na enkele dagen met maaisel af.
6. Tuingroep Kruiskerk Meppel: Actief op de Natuurwerkdag
7. Groep Meppeler Mannekoor: Actief met onderhoud terrein kerk (vervalt in 2023)

Bewonersgroep de Kluft

Regeling Agrarisch landschapsbeheer

Een onderdeel van Streekbeheer is de Regeling Agrarisch Landschapsbeheer. In totaal hebben zich 11 boeren aangesloten. Dat is een groei met een deelnemer. Het betreft een boer uit Nijeveense Bovenboer met ruim een kilometer houtsingel.

In totaal zijn de boeren jaarlijks actief met het onderhouden van 9085 meter houtwallen en singels, 1415 meter hakhoutsingels, 1 poel, 1375 meter bomenrijen, 73 vrijstaande bomen(groepen), 0,77 ha bos, 3250 meter botanisch waardevol hooilandrand en 850 meter insectenrijk graslandrand. In totaal is een jaarlijks bedrag van ca. €. 20.078, - vastgelegd.

Natuurwerkdag op 4 en 5 november 2022

De Natuurwerkdag vond in 2022 plaats op zowel vrijdag 4 november voor scholen als zaterdag 5 november voor de overige vrijwilligers. Op 4 locaties rondom Meppel zijn de zaterdag activiteiten uitgevoerd. In het Noorderpark waren 16 deelnemers actief, in het Bijen en Vlinderparadijs Ringpark 9 deelnemers, de Scouting Meppel (Ringspark) was met een groep van 75 deelnemers actief en de Tuingroep Kruiskerk met 6 personen. MBO Terra next was op de vrijdag actief met 75 deelnemers. In totaal deden er 140 vrijwilligers mee aan de Natuurwerkdag waarvan 76 kinderen. Zij waren in totaal ruim 629 uur actief met groen in en om de stad!

Cursussen en evenementen:

In 2022 zijn weer verschillende cursussen gegeven en evenementen georganiseerd waar vrijwilligers uit Meppel aan hebben meegedaan. Voorbeelden zijn meerdere snoeicursussen fruitbomen voor zowel beginners als gevorderden, cursus werken op hoogte, de ladderkeuring, cursus houtwallen singels ed. Daarnaast worden voor vrijwilligers van Landschapsbrigades en Zaaggroepen cursussen werken met de motorzaag en bosmaaier georganiseerd> Hiervoor ontvangen de geslaagde deelnemers een officieel certificaat. Voor het behouden van een geldig certificaat worden om de 3 of 5 jaar een opfriscursus georganiseerd. In de gemeente Meppel hebben 3 vrijwilligers een certificaat voor het werken met de motorzaag en 2 voor het werken met de bosmaaier. In 2022 heeft een vrijwilliger de basiscursus werken met de bosmaaier gevolgd en een de opfriscursus voor werken met de motorzaag gevolgd.

Gereedschapsbeheer 2022

Alle groepen die opgenomen zijn in de prestatieafpraak of meedoen aan de Natuurwerkdag kunnen gebruik maken van het gereedschap depot van landschapsbeheer Drenthe. Van de 31 groepen maken 18 groepen gebruik van ons gereedschap depot en een deel daarvan heeft een eigen depot.

Voor het gebruik van gemotoriseerd gereedschap biedt Landschapsbeheer Drenthe een onkostenvergoeding voor brandstofkosten en eventueel huur. Gemotoriseerd gereedschap maakt geen onderdeel uit van het gereedschap depot.

Jaarlijks organiseert Landschapsbeheer Drenthe in samenwerking met AOC Terra een cursus "Werken met de motorzaag" en eens in de twee/drie jaar een cursus "Werken met de bosmaaier". Deelnemers ontvangen na afronding een officieel certificaat en lenen veiligheidskleding. Zo kan men met o.a. kennis van veiligheidsvoorschriften (ARBO) in het landschap aan de slag.

Ondersteuningsbudget Streekbeheer

In 2022 hebben een groot aantal groepen gebruik gemaakt van het Ondersteuningsbudget. Er is plant- en zaaigoed geleverd en nestkasten en een insectenhotel besteld. In totaal hebben 6 groepen gebruik gemaakt van dit budget.

Stimuleringsregeling Landschap en Biodiversiteit

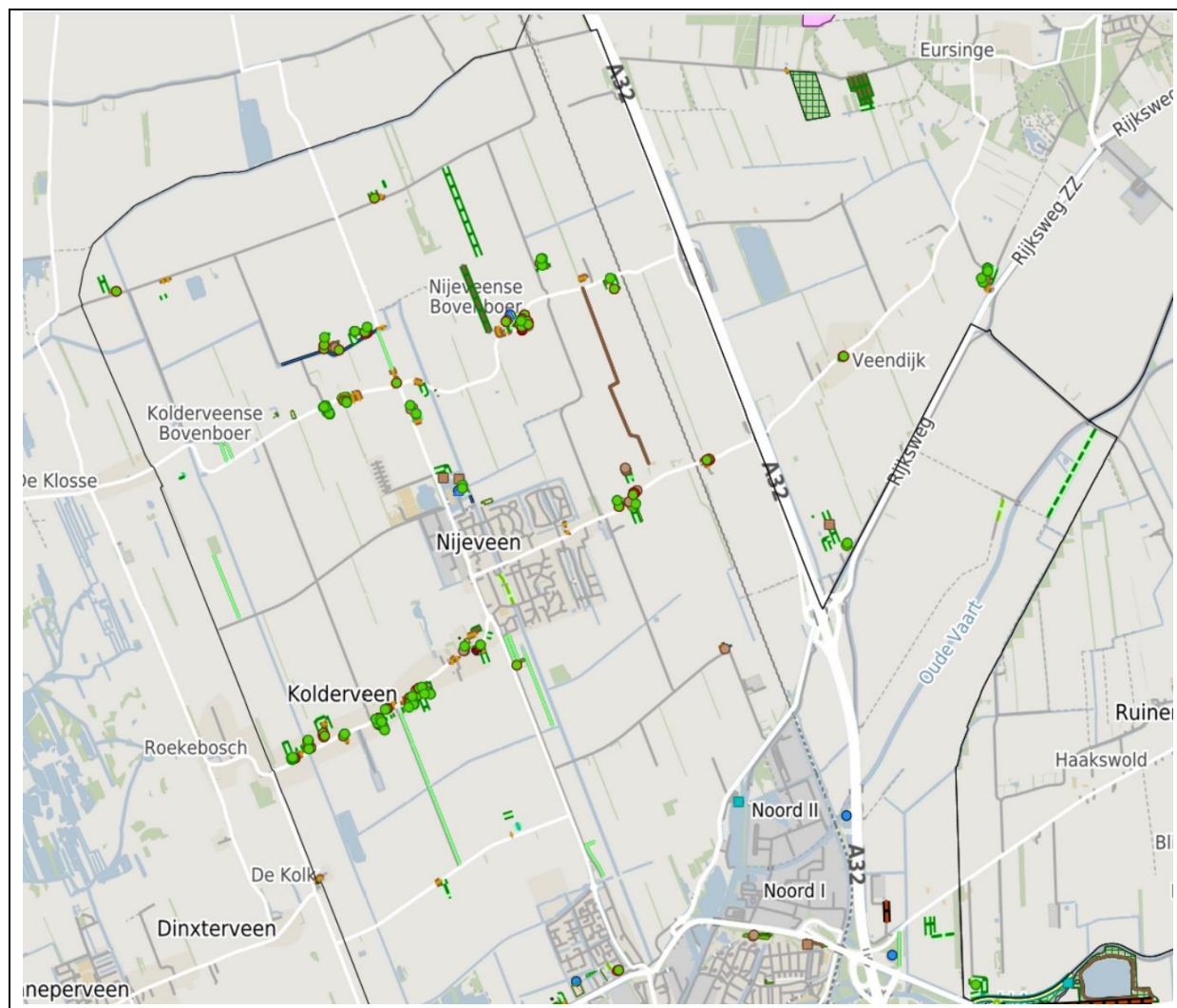
De bewonersgroep Nijeveen is in 2022 uitgebreid met 7 leden, waarmee het totaal aantal leden van de groep is gegroeid naar 77 (4 leden verhuisd)! Alle nieuwe leden en 12 bestaande leden hebben in 2022 een (aanvullend) inrichtingsplan ontvangen en grote hoeveelheid plantgoed en wat zaaigoed. Het betrof hier vooral erfeigenaren en boeren die het erf wilden inrichten passend bij de omgeving en ter verbetering van de biodiversiteit. De deelnemers zijn niet alleen actief in Nijeveen, maar ook in de omheen liggende dorpen als Kolderveen, Nijeveense en Kolderveense Bovenboer en Gorthoek. Ook in de omgeving van Schiphorst en Broekhuizen hebben zich weer grondeigenaren aangemeld (zie kaartjes bijlage 2).

In 2022 is voor het eerst niet het gehele budget weggezet. Deze is doorgeschoven naar 2023 en aan het budget van de Stimuleringsregeling toegevoegd.

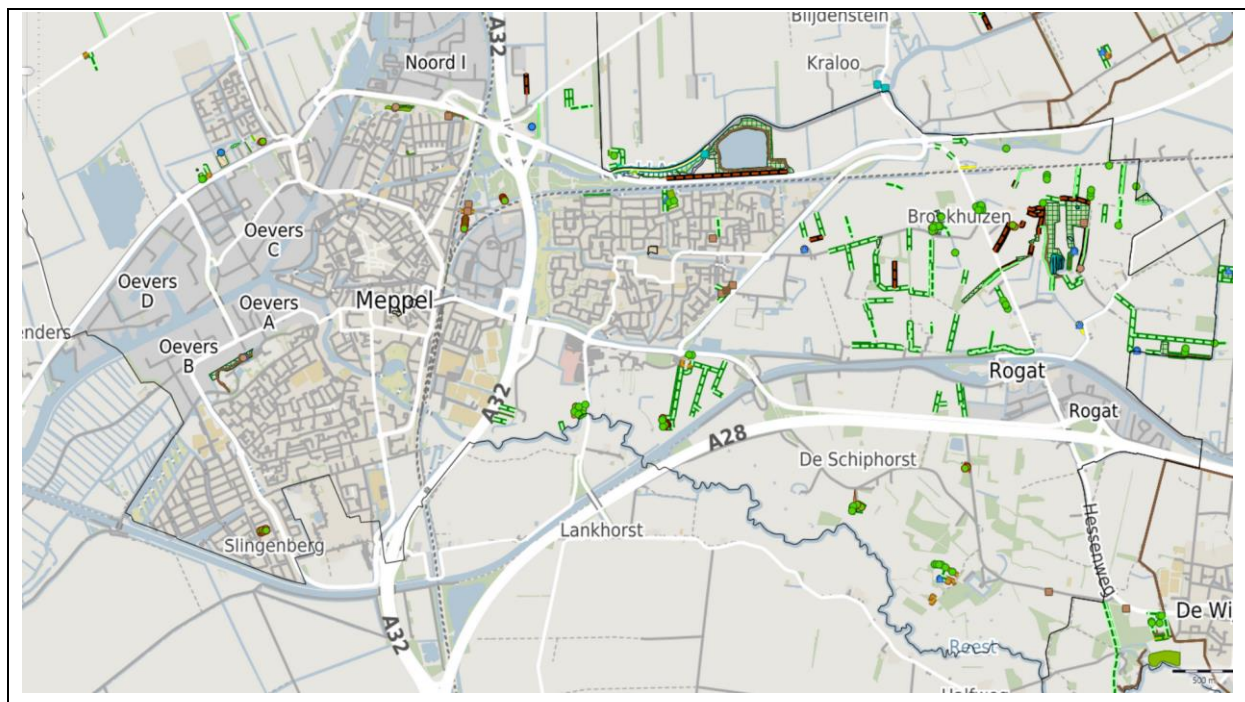
Bijlage 1: Overzicht vrijwilligersnetwerk Meppel & RAL Meppel

[illegible]

Bijlage 2: Overzichtskaart landschapselementen en terreinen in beheer vrijwilligers- en bewonersnetwerk Meppel (stand mei 2023)

Meppel noord

Meppel zuid

Bijlage 3: Bewoners- en vrijwilligersnetwerk Meppel

